

Sporočilo za javnost po novinarski konferenci

Urejanje prostora in graditev: stroka pozna rešitve za izboljšanje razmer

Inženirji, arhitekti in krajinski arhitekti, prostorski načrtovalci in geografi v okviru skupine Odgovorno do Prostora! (OdP!) so se poenotili v prizadevanjih za urejen prostor ter kakovostno, varno in trajnostno gradnjo. Dokaz za to je publikacija Kultura prostora in graditve zdaj!, ki so jo javnosti predstavili danes, v njej pa so analizirali probleme v prostoru in pri graditvi objektov ter postavili cilje in ukrepe za izboljšanje razmer.

Razmere na področju kulture urejanja prostora in graditve objektov so kritične in skrajni čas je, da se s tem problemom resno spopademo, je osrednje sporočilo partnerjev skupine Odgovorno do prostora!, ki od leta 2010 združuje angažirane posameznike in 12 strokovnih organizacij. Po besedah koordinatorja skupine OdP! **mag. Tomaža Černeta** je publikacija Kultura prostora in graditve zdaj! ponoven poskus stroke, da zbudi odgovornost politike za razmere v prostoru, da prekine prakso kratkoročnih in ozkogledih rešitev ter obotavljanja pri načrtovanju sprememb: »Čas, način in vsebina delovanja skupine OdP! dajejo publikaciji kredibilnost in moč, ki bi morala zdramiti širšo javnost in zbuditi zanimanje politike. S publikacijo javnosti sporočamo, da je oblikovana intelektualna platforma, ki se zaveda usodnosti razmer, razume njihov negativni vpliv na okolje, prostor in narodno gospodarstvo. Predvsem pa pozna rešitve.«

Podoba slovenskega prostora, njegova arhitektura in krajina so se v zadnjih letih močno spremenile, vse spremembe pa niso primerne. »Gradnja je preveč razpršena, nova naselja slabo urbanistično urejena, pogrešamo oblikovane javne odprte površine, preveč je kričečih fasad, skrb vzbujajoče so nelegalne in neskladne gradnje. Podobo krajine do neprepoznavnosti spreminjajo tudi veliki infrastrukturni objekti in opuščanje kmetijske rabe zemljišč,« je našteval arhitekt **dr. Andrej Goljar** in poudaril, da je namen publikacije spremeniti družbeno zavest o prostoru, v katerem živimo, z ozaveščanjem o pomenu prostora pa zagotoviti večjo kakovost bivanja na vseh ravneh.

Krajinski arhitekt in prostorski načrtovalec **dr. Aleš Mlakar** je poudaril, da namen gradiva ni ustaviti se pri politiki: »Naslavljam širšo javnost in jo opozarjam, da potrebujemo posodobljeno politiko urejanja prostora, ki naj jo udejanja medresorska koordinacijska služba za prostor in graditev objektov pri vladi RS. V prvi vrsti je nujen akcijski načrt, da se bo ta politika sploh lahko začela izvajati«. Prostorskemu načrtovanju je treba dodeliti nadsektorski značaj in uveljaviti regionalno raven načrtovanja, predvsem pa si prizadevati za vzdržen prostorski razvoj, oblikovanje jasnih ciljev in konceptov. Dodal je, da v medijih odmevajo konflikti, o dobrih rešitvah pa se ne govori - OdP je oblikoval skupne pripombe na Zakon o urejanju prostora, v katerem predlagamo učvrstitev sistema prostorskih aktov: s povečano vlogo urbanističnega načrta in uvedbo krajinskega načrta ter uveljavitev ukrepov aktivne zemljiške politike.

Kakor je dejal geodet **Matjaž Grilc**, so v publikaciji Kultura prostora in graditve zdaj! predlagane sistemske rešitve in postavljeni merljivi cilji na področju urejanja prostora: »Izpostavili smo potrebo po ponovni oživitvi aktivne zemljiške politike in predlagali spremembe v postopku pridobivanja gradbenih dovoljenj in graditve objektov. Posebno pozornost smo namenili tudi kakovostnim evidencam o nepremičninah in prostoru ter ugotovili, da sta nujni ponovna uveljavitev gradbene parcele kot osnovne celice pozidanega prostora in vzpostavitev evidence stavbnih zemljišč.« Brez ustreznih podatkov o stavbnih zemljiščih ni učinkovite zemljiške politike, zato resornemu ministrstvu predlagajo vzpostavitev in vodenje nove centralne evidence stavbnih zemljišč, v katero bodo lahko lokalne skupnosti prispevale podatke o zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljiščih.

Izraz podpore za opravljeno delo in prizadevanja avtorjev publikacije je s častnim pokroviteljstvom dogodka ob izidu publikacije izkazal tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Odgovorno do prostora!

Koordinator, mag. Tomaž Černe

ⁱ Partnerji projekta Odgovorno do prostora! so: Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Inštitut za politike prostora, Fakulteta za arhitekturo - katedra za urbanizem, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Filozofska fakulteta - Oddelek za geografijo, Oddelek za krajinsko arhitekturo pri Biotehniški fakulteti, Inženirska zbornica Slovenije, Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Društvo krajinskih arhitektov Slovenije, Zveza geodetov Slovenije in Društvo arhitektov Pomurja. Projekt je v izhodišču podprlo preko 200 posameznikov, ki strokovno delujejo na področju urejanja prostora.